

Oponentský posudek bakalářské práce

Jakub Čada

Rozdíl vývojového stupně pubescenta a dospělého při aplikaci učení prožitkem

Formální stránka

Práce obsahuje 36 stran textu, odpovídá tedy zadání TF JU. Autor se odvolává pouze na 12 vesměs českých odborných autorů, což je samo o sobě málo. V textu však navíc používá k prezentaci celých dlouhých statí informací pouze od jednoho či dvou autorů (např. kap. 2 využívá prakticky pouze publikace M. Vágnerové, kap. 3 k ní přidává pouze publikaci od Langmeiera a Krejčířové). Po formální stránce se jeví citace v textu jako korektní.

Text práce má povahu odborného pojednání, které autor dělí do 4 kapitol. Ty dále dělí na podkapitoly druhého a třetího řádu. Členění kapitol je z hlediska struktury práce logické, na první pohled nevyvážený je však rozsah kapitoly druhé a třetí. Má-li být jejich obsah východiskem pro srovnání těchto dvou životních fází, nemůže mít jedna vzhledem ke druhé pouze čtvrtinový rozsah.

Práce s formátováním textu odpovídá požadavkům na bakalářskou práci.

Stylistická stránka

Již od prvních stran vykazuje práce stylistické problémy autora. Stylistická neobratnost je patrná již v názvu práce (stačil by jednodušší název, např. Učení prožitkem u pubescentů a dospělých). Uvádím pouze příklady těchto neobratností v textu, vyskytují se v mnohem větší míře, než je zde možno uvést. Např. celý první odstavec kapitoly 2.3 na s. 11: „Kognitivní vývoj jedince je závislý na jeho zrání a učení. Dále se může pubescent rozvíjet na základě prožitých zkušeností. S nástupem dospívání jsou jedinci schopni uvažovat i hypoteticky, čímž se zabýval J. Piaget, který tuto fázi nazval stádium formálních logických operací.“ Text je nejasný i po obsahové stránce: učení je podmíněno jednak zráním CNS, jednak zkušenostmi. Hypotetický úsudek je pouze jedním z mnoha projevů myšlení člověka ve stádiu formálních logických operací. Na s. 12 autor píše: „...pubescent má snahu k nalezení lepší varianty... Ve třetím bodu podotknul (autor) pubescentovu možnost...“ S. 17: „Dalším útočným faktorem pubescenta je...“ S. 23: „S přibývajícím zkušenostmi a socializací dochází ve skupině k větší individualizaci a jedinec se začíná více a více osamostatňovat a dochází k rozvoji jedince.“ Na s. 25 působí tyto neobratnosti až úsměvně: „Schopnost rozmnožovat se je zcela individuální záležitost konkrétního jedince.“

V textu se vyskytuje řada gramatických chyb, zejména v psaní čárek v souvětí (např. s. 5, 12, 13, 15, 20, 21, atd.). Na s. 28 se vyskytuje dokonce hrubá gramatická chyba ve slově „vyplyvající“. Za spíše tiskovou chybu považuji tvrdé „y“ ve slově „cíly“ ve spojení „...jakým způsobem se tyto cíly a principy...“. Tiskové chyby se v práci občas vyskytují, i když nikoliv tak často jako chyby gramatické (např. chyba ve jméně S. Freuda – míněn zajisté S. Freud).

Obsahová stránka

Zde autor uvádí nejasná, neúplná nebo nesprávná tvrzení: V kapitole 1.2 tvrdí, že „osobnostním růstem chápeme zaměření na individualismus.“ Co tím míní? V téže kapitole dává do protikladu autory S. Freuda a E. Eriksona. Jejich teorie si ovšem neodporují. Oba vycházejí z psychoanalýzy. Na s.

12 autor uvádí hypotetické uvažování člověka do vztahu k úvahám o budoucnosti a pomíjí fakt, že ho lze uvést i do vztahu k jiným časovým kategoriím a k jiným kategoriím vůbec. Na s. 13 konstatuje, že „dospívání a změny týkající se tohoto období mají nějaký subjektivní význam“, aniž by specifikoval jaký. Navíc – subjektivní význam mají všechny změny, týkající se každého životního období. V kapitole o pubescenci se vzhledem k hledání identity odvolává na Eriksona. Erikson ovšem nerozlišoval v tomto období fázi pubescence, jeho postřehy se týkají delšího věkového období než pouze puberty. Na s. 26 lze postřehnout rozpor v tvrzení: Autor se zde odvolává na Perlmutterovou a Hallovou, podle nichž podléhají mladí lidé iluzi, že existuje vždy jen jeden správný způsob řešení. Na s. 12 ovšem před tím konstatoval s odvoláním na D. Tettinga, že pubescent bere na zřetel více aspektů určité skutečnosti. Definici pojmů „prožitek“, „prožívání“ se autor věnoval na dvou místech práce (kap. 1 a 4), přesto zůstává tento pojem velmi nejasný.

Vůbec otazné je v práci nejasné rozlišení pojmů prožitek, zážitek a zkušenost. Definice zkušenosti podle mého názoru postrádá prvek reflexe, díky níž se mění postoj k životu člověka, který ve svém životě něco důležitého zažívá.

Celkově práce svědčí o problému autora s parafrázováním názorů odborných autorů. Na jedné straně jim zcela správně neporozuměl, na druhé straně má problém s jejich zprostředkováním čtenáři. Navíc je obsahově nevyvážená zejména v pojednání o pubescenci a dospělém věku.

Závěr

Práce je spíše zaměřena na úskalí a šance pubescentního věku v souvislosti se zážitkovým učením. Srovnání s dospělými věkem je vágní. Autor podcenil charakteristiku dospělosti. Připomínku mám i ke struktuře práce. Autor mohl nejprve charakterizovat zážitkovou pedagogiku, z této charakteristiky odvodit kritéria srovnání a v psychologických charakteristikách jednotlivých období hledat specifika jednotlivých období vzhledem ke zvoleným kritériím. Také po stylistické stránce neodpovídá úrovni bakalářské práce.

Práci nedoporučuji k obhajobě.

doc. PhDr. Ludmila Muchová, PhD.